

3. 1. SVIATOSTI – ZNAMENIA NÁDEJE

Ciel': prestaviť sviatosti ako znamenia nádeje

Božie slovo

„Potom budem na vás kropiť čistou vodou, že sa očistíte; od všetkých vašich škvŕn a od všetkých vašich modiel vás očistím. A dám vám nové srdce a nového ducha vložím do vás; odstránim z vášho tela kamenné srdce a dám vám srdce z mäsa. Svojho ducha vložím do vášho vnútra a spôsobím, že budete kráčať podľa mojich nariadení, zachovávať moje výroky a plniť ich.“ (Ez 36,26-27)

„Vtedy Adam povedal: „Toto je teraz kosť z mojich kostí a mäso z môjho mäsa; preto sa bude volať mužena, lebo je vzatá z muža.“ Preto muž opustí svojho otca i svoju matku a prilipne k svojej manželke a budú jedným telom.“ (Gn 2,23-24)

Pán povedal Mojžišovi: „Vystri ruku nad more, aby sa vody zliali na Egyptanov, na ich vozy a na ich záprahy!“ I vystrel Mojžiš ruku nad more a more sa za rána vrátilo na svoje pôvodné miesto, a pretože Egyptania utekali práve proti nemu, Pán tak zahnal Egyptanov doprostred mora. Vody sa vrátili späť a zavalili vozy, záprahy a všetky faraónove vojská, ktoré sa za nimi pustili do mora. Nezostal z nich ani len jeden. Izraeliti však po suchu prešli stredom mora, kým vody po ich pravici a ľavici stáli ako múr.“ (Ex 14,26-29)

„Ľud teda vyšiel zo svojich stanov, aby prešiel cez Jordán, a kňazi niesli archu zmluvy pred ľudom. Len čo nosiči archy došli k Jordánu a nohy kňazov, ktorí niesli archu, dotkli sa okraja vôd, hoci Jordán po všetky dni žatvy naplna svoje koryto, vody, ktoré pritekajú zhora, sa zastavili a stáli nahromadené ďaleko pri meste Adam, ktoré leží pri Sartane. Tie však, čo tečú k Pustému alebo Solnému moru (ktoré sa teraz nazýva Mŕtve more), odtiekli, až úplne zmizli. Tak ľud prechádzal oproti Jerichu. Kňazi však, ktorí niesli archu Pánovej zmluvy, pevne stáli na suchej zemi uprostred Jordánu - zatiaľ všetok Izrael prechádzal po suchu -, kým neprešiel všetok ľud na druhú stranu Jordánu.“ (Joz 3,14-17)

Vtedy Pán hovoril Mojžišovi: „Hľa, ja vám dám padať chlieb z neba! Ľud nech potom vychádza a nech si zbiera, koľko bude potrebovať na deň! Týmto ho chcem podrobiť skúške, či bude kráčať podľa môjho zákona alebo nie. V šiesty deň však nech odložia z toho, čo donesú: bude toho dvakrát toľko, ako zbierajú každý deň.“ (Gn 16,4-5)

„Keď Ježiš zdvihol oči a videl, že k nemu prichádza veľké množstvo ľudí, povedal Filipovi: „Kde nakúpime chleba, aby sa títo najedli?“ Ale to povedal len preto, že ho skúšal. Lebo sám vedel, čo urobí. Filip mu odpovedal: „Ani za dvesto denárov chleba nebude stačiť, ak sa má každému ujsť čo len kúsok.“ Jeden z jeho učeníkov, Ondrej, brat Šimona Petra, mu povedal: „Je tu chlapec, ktorý má päť jačmenných chlebov a dve ryby. Ale čo je to pre toľkých?“ Ježiš povedal: „Usadte ľudí!“ Na tom mieste bolo mnoho trávy. A mužov si tam posadalo okolo päťtisíc. Tu Ježiš vzal chleby, vzdával vďaky a rozdával sediacim; podobne aj z rýb, koľko chceli. Keď sa nasýtili, povedal svojim učeníkom: „Pozbierajte zvyšné odrobiny, aby nič nevyšlo nazmar!“ Pozbierali teda a odrobinami z piatich jačmenných chlebov, ktoré zostali po tých, čo jedli, naplnili dvanásť košov.“ (Jn 6,5-13)

„Ja som chlieb života. Vaši otcovia jedli na púšti mannu a pomreli. Toto je ten chlieb, ktorý zostupuje z neba, aby nezomrel nik, kto bude z neho jesť. Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta.“ (Jn 6,48-51)

„Chodte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého 20 a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ (Mt 28,19-20)

„Potom na nich vložili ruky a dostali Ducha Svätého.“ (Sk 8,17)

„Pri večeri vzal Ježiš chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával učeníkom, hovoriac: „Vezmite a jedzte: toto je moje telo.“ Potom vzal kalich, vzdával vďaky a dal im ho, hovoriac: „Pite z

neho všetci: toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov.“ (Mt 26,26-28)

„Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané.“ (Jn 20,23)

„Manželstvo nech majú všetci v úcte a manželské lôžko nepoškvrnené, lebo smilníkov a cudzoložníkov bude súdiť Boh.“ (Hebr 13,4)

„Nezanedbávaj dar, ktorý je v tebe a ktorý si dostal skrze proroctvo, vkladáním rúk starších.“ (1Tim 4, 14)

„Vyhnali mnoho zlých duchov, pomazali olejom veľa chorých a uzdravovali.“ (Mk 6,13)

„Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie.“ (Jn 10,10)

„Chodte do celého sveta a učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Duchu Svätého.“ (Mt 28,19)

„Lebo spasení ste milosťou skrze vieru. Táto spása nie je z vás, je to Boží dar. Nie je zo skutkov, aby sa nik nevystatoval. Ved' sme jeho dielo, stvorenie v Kristovi Ježišovi, aby sme sa venovali dobrým skutkom, ktoré Boh vopred pripravil, aby sme ich konali.“ (Ef 2,8-10)

„... nás spasil nie pre naše spravodlivé skutky, ktoré sme my konali, ale zo svojho milosrdenstva, kúpeľom znovuzrodenia a obnovy v Duchu Svätom.“ (Tit 3,5)

„Vytrvalo sa zúčastňovali na učení apoštolov a na bratskom spoločenstve, na lámaní chleba a na modlitbách. Všetkých sa zmocňovala bázeň; prostredníctvom apoštolov sa dialo množstvo divov a znamení. Všetci, čo uverili, žili pospolu a mali všetko spoločné.“ (Sk 2,42-44)

Iné pramene

Výraz sacramentum (sviatosť) vyjadruje skôr viditeľný znak skrytej skutočnosti spásy, ktorá sa označuje výrazom mysterium (tajomstvo). (KKC 774)

To, čo bolo na Kristovi počas života viditeľné, prešlo do sviatostí. (KKC 1115)

Podnety na prehĺbenie témy

- predobrazy sviatostí v Starom zákone
- ukázať paralelu medzi starostlivosťou Boha o vyvolený národ a starostlivosťou Boha o svoj vykúpený ľud prostredníctvom sviatostí
- ako sviatosti pomáhajú skvalitniť život, bojovať proti hriechu, objavovať zmysel života, ...
- sviatosti ustanovil Pán Ježiš Kristus
- sviatosti - viditeľný znak našej spásy, ktorá sprostredkuje neviditeľnú milosť
- matéria a forma
- sviatosti udeľuje sám Pán Ježiš
- iniciačné sviatosti
- rozdelenie: sviatosti uzdravenia a služby spoločenstvu; sviatosti živých a sviatosti mŕtvych
- sviatosť ako dar
- sviatosti a milosť
- „Tajomstvá Kristovho života sú základom toho, čo Kristus, teraz už prostredníctvom vysvätených služobníkov svojej Cirkvi udeľuje vo sviatostiach.“ (KKC 115)
- prijímateľ a vysluhovateľ sviatostí. Aký je rozdiel medzi platnosťou a účinnosťou sviatostí?
- nevyhnutnosť sviatostí

Podnety k spoločnému zdieľaniu v skupinke

- disponovanosť k prijatiu sviatosti
- príprava k sviatostiam
- vyslúženie sviatosti nie je vrchol ale nový „level“ vzťahu s Bohom
- sviatosti a sväteniny
- posvätený predmet nám dáva nám silu prijať milosť prijímaných sviatostí. Sväteniny sú posvätné znaky, ktorými sa určitým napodobnením sviatostí naznačujú a na orodovanie Cirkvi dosahujú najmä duchovné účinky. Pripravujú ľudí na prijatie hlavného účinku sviatostí a posväcujú rozličné okolnosti života (konštitúcia Sacrosanctum Concilium).

- ktoré zo sviatostí si už vo svojom živote prijal?
- sviatosť je Boží dar, ktorý si vyžaduje odpoveď viery. Božia ponuka spásy nie je len čistou informáciou, ale výzvou, ktorá si vyžaduje aj tvoju odpoveď.
- aká je tvoja odpoveď na prijaté sviatosti?
- aká je úloha viery pri prijímaní sviatostí?
- prečo sa po prijatí sviatostí v tvojom živote nič nemení? Lebo si ich neprijal s vierou?
- sviatosti nie sú automat, do ktorého stačí vhodíť mincu, aby fungoval; vyžadujú slobodnú vnútornú otvorenosť voči Bohu. Boh pôsobí v tvojom živote natoľko, nakoľko mu to dovolíš
- prostredníctvom sviatostí tvoja viera rastie. Ktoré z prijatých sviatostí môžeš prijímať čo najčastejšie? Za akých okolností?
- uvedomuješ si, že každé prijatie sviatosti je твоjím osobným stretnutím sa s Kristom? Ako sa naň pripravuješ?
- vieš ďakovať za prijatú sviatosť?
- ako vysvetlíš, že sviatosti sú viditeľné znaky neviditeľnej Božej milosti?
- koľkokrát za deň môžeš prijať sväté prijímanie?
- je potrebná príprava k sviatostiam?
- kto ti pomáha pri príprave k sviatostiam?
- aký je tvoj postoj k sväteninám?
- nosíš pri sebe posvätenú vec?
- ktoré sviatosti môžeš prijať raz za život a ktoré môžeš prijímať viackrát?
- ktoré sviatosti by si ešte chcel prijať?

Modlitba

Modlitba poďakovania Bohu (Ž 116, 1-16)

Aleluja. Chvála Ti, Pane.
Milujem Ťa Pane, lebo si vypočul
môj prosebný hlas, lebo svoj si sluch naklonil ku mne,
kedykoľvek som ho vzýval.
Keď ma omotali povrazy smrti
a zmocnili sa ma úzkosti podsvetia,
keď som sa ocitol v súžení a trápení,
vzýval som meno Pánovo:
„Pane, zachráň môj život!“
Milostivý a spravodlivý je Pán,
náš Boh sa zľutúva.
Pane, Ty ochraňuješ maličkých;
pomohol si mi, keď som bol v biele.
Znova sa, duša moja, upokoj,
lebo Pán ti dobre urobil,
lebo môj život zachránil od smrti,
moje oči od sĺz
a moje nohy pred pádom.
Pane, som tvoj sluha,

som tvoj sluha a syn tvojej služobnice.
Ty si mi putá rozviazal: obetu chvály ti prinesiem.

Aplikácia do života

- jedna svätá omša aj sväté prijímanie v nasledujúci týždeň okrem nedele
- dám si posvätiť medailón Panny Márie, kríž a skúsím ho nosiť denne pri sebe

Materiály k téme

KKC 1131, 1668 -1690

<http://www.katechizmus.sk/index.php?action=getk&kid=2319>

Pojem a podstata sviatosti. Autor: ThLic. Anton Ziolkovský, PhD.

<https://www.youtube.com/watch?v=0MWIKPs26XQ>

KKC 1113 – 1209

<http://www.ordinariat.sk/kkc-1113-%E2%80%93-1209/>

Sedem sviatostí – výmysel Cirkvi... <https://www.tvlux.sk/archiv/play/19507>

Toľkokrát zakúsená milosť – Ako Duch Svätý oživuje sviatosti

<https://redemptoristi.sk/tolkokrat-zakusena-milost-ako-duch-svaty-ozivuje-sviatosti/>